

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i
Hercegovine
ŽUPANIJA POSAVSKA

Dokument okvirnog proračuna Županije Posavske

Ministarstvo financija Županije Posavske

2022-2024

Orašje, srpanj 2021.godine

Sadržaj

Popis skraćenica	3
Popis tablica, Popis grafova	4
1. Uvod u Dokument okvirnog proračuna Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024.g.....	5
2. Srednjoročna makroekonomska prognoza	6
2.1. Međunarodno ekonomsko okruženje	6
2.2. Makroekonomski pokazatelji BiH za razdoblje 2019.-2024.godina	7
2.3. Makroekonomski pokazatelji Županije Posavske u 2020.g.	8
3. Srednjoročna fiskalna strategija	14
3.1. Prihodi od neizravnih poreza BiH, 2020.-2024.g.	14
3.2. Prihodi Proračuna ŽP u razdoblju 2022.-2024.godina	16
3.3. Strateški ciljevi i usmjerenja Vlade ŽP u razdoblju 2022.-2024.	20
3.4. Strategija upravljanja javnim dugom	21
4. Upravljanje potrošnjom javnog sektora	22
4.1. Pregled prioriteta proračunskih korisnika	22
4.2. Proračunski prioriteti po razdjelima za razdoblje 2022.-2024. godina	23
<i>Prilog 1: Okvirna fiskalna tablica Proračuna ŽP za razdoblje 2022.-2024.g. (u KM) – proračunski prihodi i rashodi financirani iz proračunskih prihoda</i>	<i>28</i>

Popis skraćenica

Skraćenice	Puni naziv
2022.-24.	Srednjoročno razdoblje od 2022.do 2024.godine
ARP	<i>American Rescue Plan</i> (Američki plan spašavanja)
BDP	Bruto domaći proizvod
BiH	Bosna i Hercegovina
COVID-19	Bolest prouzročena koronavirusom
DOP	Dokument okvirnog proračuna
DEP	<i>Directorate of Economic Planning</i> (Direkcija za ekonomsko planiranje)
ESB	Europska središnja banka
EU	Europska unija
FBiH (ili Federacija)	Federacija Bosne i Hercegovine
FMF	Federalno ministarstvo financija
GIG	Glavne industrijske grane
JR	Jedinstveni račun
KD BiH 2010	Klasifikacija djelatnosti u Bosni i Hercegovini iz 2010.godine
KM	Konvertibilna marka
Lockdown	Mjere zatvaranja
Mil	Milijun
MIO	Mirovinsko i invalidsko osiguranje
OMA	Odjeljenje za makroekonomske analize
PDV	Porez na dodanu vrijednost
Q1,2...	Kvartal
UNO	Uprava za neizravno oporezivanje
USD	Američki dolari
ŽP	Županija Posavska

Popis tablica

Naziv	Stranica
Tablica 1. Međunarodno okružje 2020.-2023.godina	7
Tablica 2. Makroekonomski pokazatelji BiH za razdoblje 2019.-2024.godina	7
Tablica 3. Indeksi industrijske proizvodnje prema GIG, KD BiH 2010 ŽP, 2020.	11
Tablica 4. Broj umirovljenika i iznos mirovina ŽP, 2020.	11
Tablica 5. Osnovni pokazatelji razvoja Federacije BiH i Županije Posavske, 2019.-2020.	13
Tablica 6. Projekcije prihoda od neizravnih poreza u mil.KM (2021.-2024.)	15
Tablica 7. Projekcije prihoda od neizravnih poreza u % BDP-a (2021.-2024.)	15
Tablica 8. Koeficijenti za raspodjelu prihoda od neizravnih poreza za 2021. godinu, ŽP	16
Tablica 9. Prihodi od neizravnih poreza iz raspodjele s Jedinstvenog računa za razdoblje 2020.-2024., ŽP	17
Tablica 10. Prihodi za upravitelje cesta za razdoblje 2020.-2024., ŽP	17
Tablica 10a. Prihodi za upravitelje cesta za razdoblje 2021.-2024.g.- općine ŽP pojedinačno	17
Tablica 11. Prihodi od poreza na dobit za razdoblje 2020.-2024.g., ŽP	18
Tablica 12. Prihodi od poreza na dohodak za razdoblje 2020.-2024.g., ŽP	18
Tablica 13. Ukupni prihodi Proračuna Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024.g.	19
Tablica 14. Izdaci za otplate dugova i izdaci za kamate u razdoblju 2020.-2024.g., ŽP	21
Tablica 15. Zahijevana dodatna sredstva za razdoblje 2022.-2024.g., ŽP	22
Tablica 16. Gornje granice potrošnje po razdjelima za razdoblje 2021.-2023.g., ŽP	24
Tablica 17. Gornje granice rashoda po razdjelu za 2022. godinu, iz proračunskih prihoda (u KM), ŽP	27

Popis grafova

Naziv	Stranica
Graf 1. Razina razvijenosti po općinama ŽP, 2020.	9
Graf 2. Prosječan broj zaposlenih i radno sposobno stanovništvo po općinama ŽP, 2020.	9
Graf 3. Stopa zaposlenosti i stopa aktivnosti stanovništva po općinama ŽP, 2020.	10
Graf 4. Nezaposleni, radna snaga i stopa nezaposlenosti po općinama ŽP, 2020.	10
Graf 5. Pregled plaća po općinama ŽP, 2020.	11
Graf 6. Vrste umirovljenika i mirovina u ŽP, 2020.	12
Graf 7. Broj registriranih poslovnih subjekata po općinama ŽP, 2020.	12
Graf 8. Izvoz, uvoz i trgovinska bilanca roba u mil. KM po općinama ŽP, 2020.	13

1. Uvod u Dokument okvirnog proračuna Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024.g.

Dokument okvirnog proračuna Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024. godina (u daljnjem tekstu: DOP ŽP), koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za isto razdoblje, pripremljen je sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19).

DOP ŽP je akt koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze proračunskih sredstava i izdataka za 2022., 2023. i 2024. godinu, i na kojima se temelji priprema i izrada Proračuna Županije Posavske za 2022. godinu. Izrada DOP-a se temelji na procjeni gospodarskog razvitka, razvitka socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja i prognozi prihoda i rashoda.

DOP je vrlo koristan instrument u stvaranju kvalitetnije strateške osnove za raspodjelu proračunskih sredstava, obzirom da se temelji na prioritetima i politikama Vlade.

Sukladno odredbama Zakona o proračunima u Federaciji BiH Vlada Županije Posavske dužna je usvojiti Dokument okvirnog proračuna Županije Posavske do 30.lipnja. Kako su Smjernice ekonomske politike Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024. godina jedna od osnova za izradu Dokumenta okvirnog proračuna Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024. godina, a iste se najvećim dijelom temelje na revidiranim projekcijama prihoda koje Federalno ministarstvo financija šalje nižim razinama dvaput godišnje (svibanj i listopad), kašnjenje u usvajanju Smjernica uvjetovalo je i kašnjenje u pripremi DOP-a. Vlada Županije Posavske je na svojoj 87. sjednici održanoj dana 17.06.2021. godine usvojila Smjernice ekonomske i fiskalne politike Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024. godina.

Ministarstvo financija Županije Posavske je 11.02.2021. godine uputila svim proračunskim korisnicima Proračunsku instrukciju broj 1. za pripremu tablica pregleda prioriteta proračunskih korisnika za razdoblje 2022.-2024. godine. Rok za dostavljanje popunjenih tablica (u pisanoj i elektronskoj formi) bio je 15.04.2021. godine.

Ovaj Dokument obuhvaća gornje granice rashoda iz proračunskih sredstava za narednu fiskalnu godinu te okvirne gornje granice za 2023. i 2024. godinu, kao i pojedinačne gornje granice rashoda proračunskih korisnika. Stoga Ministarstvo financija Županije Posavske, kao osnovna potpora u ostvarenju strateških ciljeva Vlade Županije Posavske, predlaže Vladi usvajanje Dokumenta okvirnog proračuna Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024. godina.

2. Srednjoročna makroekonomska prognoza

2.1. Međunarodno ekonomsko okružje¹

Pandemija bolesti COVID-19 koja još traje utjecala je na gospodarsku aktivnost i u prvom tromjesečju 2021. zbog produljenja strogih mjera za sprječavanje njezina širenja i pojave uskih grla na strani ponude. Unatoč tomu pad proizvodnje ograničen je zbog učinaka učenja jer se gospodarski subjekti bolje prilagođuju pandemiji te zahvaljujući potpori politika, kontinuiranom oporavku inozemne potražnje i otpornosti sektora prerađivačke industrije.

Oporavak globalne gospodarske aktivnosti nastavio se nakon prijelaza u 2021. godinu unatoč jačanju pandemije. Premda je rast globalnog realnog BDP-a (bez europodručja) u četvrtom tromjesečju 2020. bio malo snažniji nego što se očekivalo u projekcijama iz ožujka 2021., globalno gospodarstvo slabije je započelo godinu jer su vlade država s naprednim gospodarstvom zbog ponovnog povećanja broja novozaraženih početkom 2021. pooštrile mjere za sprječavanje širenja zaraze. U zemljama s tržištem u nastajanju pandemija se znatno jače razbuktala. Nasuprot tomu ubrzani tempo provedbe cijepljenja u Ujedinjenoj Kraljevini i Sjedinjenim Američkim Državama pridonio je smanjenju smrtnosti povezane s bolešću COVID-19 u tim državama i omogućio veće popuštanje mjera za sprječavanje zaraze. Podatci iz anketa za travanj 2021. godine upućivali su na znatno ubrzanje oporavka u naprednim gospodarstvima, pri čemu je proizvodnja u sektoru usluga premašila solidan rast u sektoru prerađivačke industrije. To je upućivalo na sveobuhvatnost oporavka te stoga i njegovo jačanje.

Veliki fiskalni poticaj koji je odobrila Bidenova administracija, a koji nije bio uključen u projekcije iz ožujka 2021., pridonijet će oporavku u Sjedinjenim Američkim Državama koji već traje i donijeti pozitivne učinke preljevanja na svjetsko gospodarstvo. Američki plan spašavanja (engl. *American Rescue Plan, ARP*) u visini ukupno 1,9 bil. USD (8,9% BDP-a) obuhvaća ponovno produljenje trajanja naknade za nezaposlene, dodatnu jednokratnu isplatu kućanstvima te povećanje državne i lokalne potrošnje radi financiranja javnog zdravstva i obrazovanja. Predviđa se da će se mjerama potpore dohotku tijekom sljedećih tromjesečja potaknuti osobna potrošnja. U međuvremenu je Bidenova administracija najavila još dva plana, koji su također uzeti u obzir u projekcijama, iako imaju ograničeniji utjecaj na gospodarsku aktivnost od ARP-a.

Unatoč reviziji navise u Sjedinjenim Američkim Državama izgledi za rast globalnoga gospodarstva nisu se znatnije promijenili u odnosu na projekcije iz ožujka 2021., no donekle su se poboljšala predviđanja o svjetskoj trgovini. Ove godine predviđa se povećanje globalnog BDP-a (bez europodručja) za 6,2%, a potom bi se rast trebao usporiti na 4,2% u 2022. i 3,7% u 2023. To je posljedica uzajamnog djelovanja čimbenika, među kojima je pogoršanje pandemije u naprednim gospodarstvima početkom ove godine i u zemljama s tržištem u nastajanju u posljednje vrijeme,¹ te makroekonomskog utjecaja velikog fiskalnog poticaja u Sjedinjenim Američkim Državama i poboljšanja izgleda u drugim naprednim gospodarstvima zahvaljujući brznoj provedbi cijepljenja. Premda je globalna gospodarska aktivnost premašila razinu zabilježenu prije pandemije krajem 2020., predviđa se da tijekom projekcijskog razdoblja neće dosegnuti kretanje koje se očekivalo u projekcijama stručnjaka iz prosinca 2019.

Poboljšani izgledi za ključne trgovinske partnere doveli su do jačanja inozemne potražnje europodručja. Predviđa se da će se inozemna potražnja europodručja povećati za 8,6% ove godine te za 5,2% u 2022. i 3,4% u 2023., što je u odnosu na projekcije iz ožujka 2021. više nego što se predviđalo za svaku od te tri godine. Te revizije proizlaze prije svega iz snažnije potražnje Sjedinjenih Američkih Država i Ujedinjene Kraljevine nego što se prethodno predviđalo.

Predviđeni globalni oporavak od krize prouzročene pandemijom i dalje je neujednačen. U naprednim gospodarstvima izvan europodručja očekuje se neometan oporavak te bi gospodarska aktivnost trebala dosegnuti kretanje predviđeno prije pandemije tijekom sljedeće godine, uglavnom zahvaljujući Sjedinjenim Američkim Državama. Realni BDP u Kini, koju je pandemija najprije pogodila, ali se ta država uz snažnu podršku politika najbrže i oporavila, već se krajem prošle godine ponovno kretao na razinama zabilježenima prije krize. Nasuprot tomu predviđa se da će oporavak u drugim

¹ Izvor: Makroekonomske projekcije stručnjaka ESB-a., Lipanj 2021

zemljama s tržištem u nastajanju biti spor. Nedavno povećanje broja zaraženih te kašnjenja u provedbi cijepjenja mogli bi dodatno povećati tu razliku.

Tablica 1. Međunarodno okružje 2020.-2023.godina

Godišnje stope promjene	2020.	2021.	2022.	2023.
Globalni realni BDP (bez europodručja)	-2,4	6,2	4,2	3,7
Globalna trgovina (bez europodručja)	-8,5	10,8	4,9	3,7
Inozemna potražnja europodručja	-10,0	8,6	5,2	3,4

2.2. Makroekonomski pokazatelji BiH za razdoblje 2019.-2024. godina

Podaci i informacije o makroekonomskim pokazateljima za Bosnu i Hercegovinu za razdoblje 2019.-2024. godina preuzeti su iz Dokumenta okvirnog budžeta – Makroekonomske projekcije 2022.-2024. Direkcije za ekonomska planiranja Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Tablica 2. Makroekonomski pokazatelji BiH za razdoblje 2019.-2024.godina²

Pokazatelj	Službeni podaci	Projekcije				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nominalni BDP u mil KM	35.892	34.553	35.613	37.274	38.949	41.088
Nominalni rast u %	4,8	-3,7	3,1	4,7	4,5	5,5
BDP deflator (prethodna godina = 100)	101,8	100,4	100,7	101,5	101,2	101,8
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	35.240	34.431	35.363	36.711	38.487	40.356
Realni rast u %	2,9	-4,1	2,3	3,1	3,3	3,6
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	0,6	-1	0,7	1	1,1	1,2
Potrošnja u mil KM	33.334	32.636	33.508	34.686	35.935	37.584
Realni rast u %	2,3	-1,8	1,8	1,7	1,8	2,0
Vladina potrošnja u mil KM	6.862	7.061	7.202	7.433	7.656	7.870
Realni rast u %	0,9	2,5	1,3	0,7	0,5	0,3
Privatna potrošnja u mil KM	26.471	25.575	26.306	27.253	28.279	29.713
Realni rast u %	2,6	-2,9	2,0	2,0	2,2	2,4
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	6.994	6.112	6.351	6.972	7.609	8.443
Realni rast u %	5,8	-10,8	2,7	8,7	7,7	9,0
Vladine investicije u mil KM	929	836	859	969	1.077	1.239
Realni rast u %	4,1	-8,3	1,2	10,8	9,0	11,7
Privatne investicije u mil KM	6.064	5.276	5.492	6.003	6.531	7.204
Realni rast u %	6,1	-11,2	3,0	8,3	7,5	8,6
Uvoz u mil KM	19.482	16.622	17.421	18.627	20.143	21.958
Nominalni rast u %	1,7	-14,7	4,8	6,9	8,1	9,0
Realni rast u %	1,3	-11,4	3,0	4,5	5,1	5,3
Izvoz u mil KM	14.286	11.647	12.386	13.459	14.716	16.175
Nominalni rast u %	0,5	-18,5	6,3	8,7	9,3	9,9
Realni rast u %	0,4	-16,5	4,7	6,0	7,1	7,4
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	18,5	15,8	15,9	16,5	17,0	17,6
Bilanca tekućeg računa u mil KM	-1.087	-1.090	-1.332	-1.457	-1.764	-2.075
Rast u %	-1,2	29,3	3,5	7,4	13,4	15,2
Bilanca tekućeg računa u % BDP-a	-3,1	-4,1	-4,2	-4,3	-4,6	-5,1

Prosječna stopa ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u razdoblju 2015.-2019. godina iznosila je oko 3,5% na godišnjoj razini, što je u rangu regionalnog prosjeka zemalja Zapadnog Balkana. Međutim, već početkom 2020. godine došlo je do širenja globalne pandemije virusa COVID-19, što je imalo vrlo negativne implikacije na ekonomska kretanja u svijetu, regiji i, u konačnici, u Bosni i Hercegovini. Ekonomska kriza uzrokovana širenjem globalne pandemije i uvođenjem „lockdown-a“ u

² DEP: Makroekonomske projekcije 2022-2024, ožujak 2021.

Bosni i Hercegovini manifestirala se istovremenim padom agregatne ponude i agregatne potražnje. Ako se ima u vidu da učešće finalne potrošnje u strukturi BDP-u iznosi oko 90%, te da je investicijska aktivnost u zemlji smanjena za oko 10%, procjena DEP-a BiH je da je Bosna i Hercegovina u 2020. godini ostvarila pad BDP-a od preko 4% u odnosu na prethodnu godinu.

Početak 2021. godine, kako u zdravstvenom tako i u ekonomskom smislu, nije donio nikakve značajnije promjene u odnosu na 2020. godinu koju je obilježila globalna pandemija virusa COVID-19 virusa. Prema projekcijama DEP-a BiH uslijed poboljšanja gospodarske aktivnosti u glavnim trgovinskim partnerima i jačanju izvozne potražnje očekuje se da bi Bosna i Hercegovina do konca 2021. godine mogla ostvariti rast ukupnog izvoza od 4,7%. S druge strane, očekivani rast uvoza u 2021. godini iznosi 3%, što bi rezultiralo stagnacijom vanjskotrgovinske bilance. Očekivana stabilizacija proizvodnje i postupni oporavak zaposlenosti, te povećanje priliva doznaka građana iz inozemstva trebali bi potaknuti privatnu potrošnju u Bosni i Hercegovini u okviru koje se očekuje djelimični rast od oko 2% u realnom smislu. Imajući u vidu sve navedene okolnosti i učinak niske osnovice iz prethodne godine u Bosni i Hercegovini na kraju 2021. godine može se očekivati blagi rast BDP od 2,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Ključno uporište za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u razdoblju 2022.-2024. godina predstavljat će kretanja gospodarske aktivnosti u eksternom okruženju, kao i doprinos internih dinamika u kreiranju ekonomskog rasta. Prema projekcijama DEP-a u razdoblju 2022.-2024. godina u Bosni i Hercegovini se očekuje nešto snažniji ekonomski oporavak s prosječnom stopom ekonomskog rasta od preko 3% na godišnjoj razini (2022.: 3,1%, 2023.: 3,3% i 2024.: 3,6%). Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tijekom ovog razdoblja trebala predstavljati domaća potražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija.

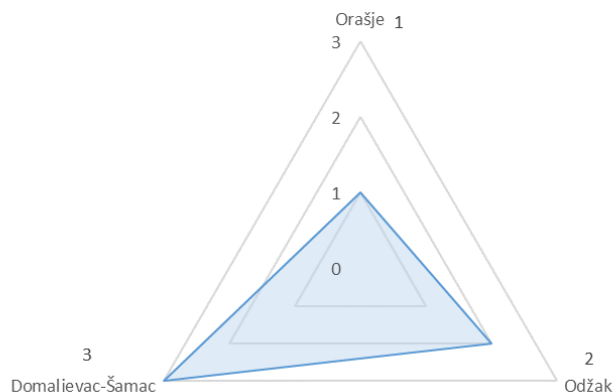
Rizici za ostvarivanje makroekonomskih projekcija su uglavnom negativni i mogu se klasificirati u dvije skupine (vanjski i unutarnji), pri čemu su vanjski rizici prilično izvjesniji i utjecajniji na kretanje ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini. Pogoršanje ekonomskih prilika u vanjskom okruženju vrlo vjerojatno bi ugrozilo pretpostavke iz osnovnog scenarija.

S druge strane, ova dešavanja u međunarodnom okruženju bi usporila i produžila planirani ekonomski oporavak zemlje u srednjem roku. Pretpostavka je da bi Bosna i Hercegovina dosta teže ostvarila ekonomski rast od vremena prije izbijanja pandemije COVID-19 (oko 3% na godišnjoj razini), a približavanje potencijalnoj razini BDP-a bi bilo prolongirano. Niža razina ukupne gospodarske aktivnosti u zemlji bi nesumnjivo dovela do usporavanja očekivanih investicijskih ulaganja kako privatnog tako i javnog sektora. S druge strane, prijetnju realizaciji projekcija iz osnovnog scenarija predstavljaju i unutarnji izazovi odnosno unutarnji rizici u Bosni i Hercegovini. Unutarnje rizike predstavljaju složen sustav donošenja odluka i spor tempo provođenja strukturalnih reformi u zemlji. Eventualna kašnjenja u implementaciji interventnih mjera uslijed pandemije COVID-19, kao i provođenju općih strukturalnih reformi, moglo bi se negativno odraziti na ukupni ekonomski rast. Parcijalno provođenje programom predviđenih strukturalnih reformi (poslovno okruženje, tržišta rada, obrazovanja, tržišta energije, transporta i socijalne zaštite), kao i migracije mladog i obrazovanog stanovništva, nesumnjivo bi rezultiralo smanjenjem produktivnosti i sporijim rastom BDP-a od projiciranog u osnovnom scenariju.

2.3. MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ŽUPANIJE POSAVSKE U 2020.g.³

Po izračunu indeksa razvijenosti Federalnog zavoda za programiranje razvoja u 2020. godini na 1. mjestu po rangu razvijenosti unutar Županije Posavske je općina Orašje, dok je na posljednjem mjestu općina Domaljevac - Šamac.

³ FZZPR: Makroekonomski pokazatelji po kantonima FBiH 2020., lipanj 2021.

Graf 1. Razina razvijenosti po općinama ŽP, 2020.

Prema podacima Porezne uprave FBiH, u 2020. godini u Federaciji BiH, porezni prihodi svih županija/kantona (porezi građana i porez na dohodak) iznose 452.029 tisuće KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 5,6% (prihodi u 2019. godini su iznosili 427.996 tisuća KM). Porezni prihodi po glavi stanovnika (prisutni broj stanovnika) u FBiH iznose 207 KM i viši su za 5,5% u odnosu na prethodnu godinu.

U Županiji Posavskoj u 2020. godini ostvareni su porezni prihodi u iznosu od 4,8 mil. KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 7,2%.

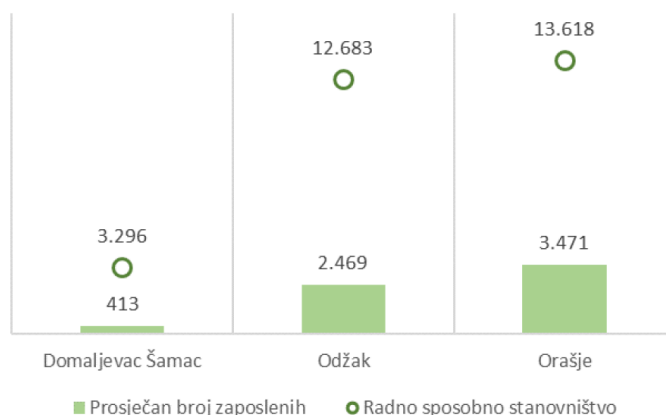
Najviši porezni prihodi ostvareni su u općini Orašje u iznosu od 2,8 mil. KM, a najniži u općini Domaljevac-Šamac 303 tisuće KM.

Porezni prihodi po glavi stanovnika (prisutni broj stanovnika) u Županiji Posavskoj iznose 117 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 8,2%, i što je 59,0% u odnosu na prosjek FBiH.

Najviši porezni prihodi po glavi stanovnika ostvareni su u općini Orašje u iznosu od 154 KM, a najniži u općini Domaljevac-Šamac u iznosu od 67 KM.

U 2020. godini u FBiH ostvaren je prosječan mjesečni broj zaposlenih u iznosu od 520.162, što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manje za 2,1% ili 11.321. U Županiji Posavskoj broj zaposlenih iznosi 6.353, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 196 osoba ili 3,0%. Broj zaposlenih u Županiji Posavskoj sudjeluje u ukupnom broju zaposlenih FBiH sa 1,2%.

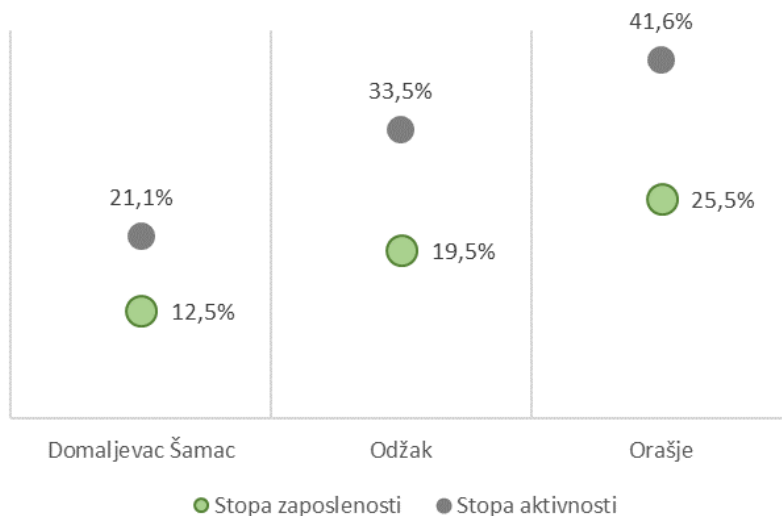
Smanjenje broja zaposlenih zabilježeno je u skoro svim općinama Županije Posavske, najviše u općini Orašje za 3,7% i općini Odžak za 2,9%, dok je jedino povećanje broja zaposlenih zabilježeno u općini Domaljevac Šamac za 3,0%.

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2020) (Federalni zavod za statistiku, 2021)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Graf 2. Prosječan broj zaposlenih i radno sposobno stanovništvo po općinama ŽP, 2020.

Stopa registrirane zaposlenosti u Županiji Posavskoj u 2020. godini (službeno registriran broj zaposlenih u odnosu na radno sposobno stanovništvo) iznosi 21,5%, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 0,5 postotnih bodova (stopa zaposlenosti u FBiH iznosi 34,4%).

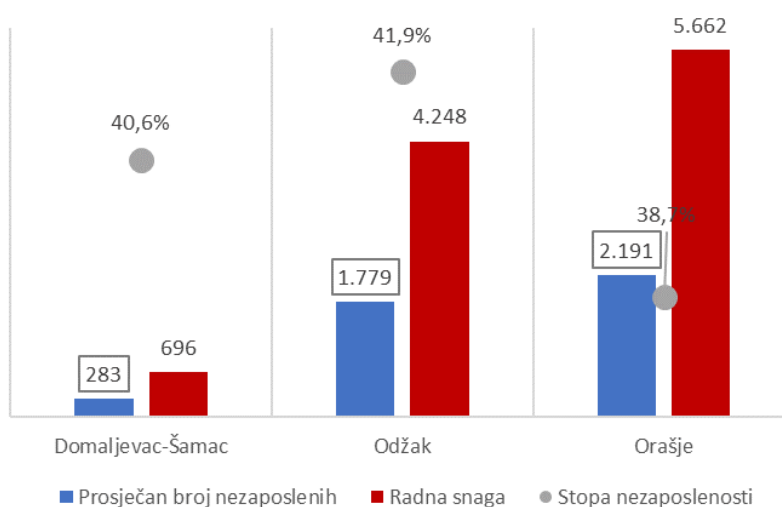
Graf 3. Stopa zaposlenosti i stopa aktivnosti stanovništva po općinama ŽP, 2020.

U 2020. godini u Federaciji BiH prosječan mjesečni broj nezaposlenih osoba iznosi 321.581, što je više za 8.010 ili 2,6% u odnosu na 2019. godinu. Registrirana nezaposlenost u Županiji Posavskoj u 2020. godini iznosi 4.253, što je za 3,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Broj nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih u FBiH iznosi 1,3%.

Najveći broj nezaposlenih osoba registriran je u općini Orašje (0,7% od ukupnog broja nezaposlenih u FBiH), dok je najmanji broj u općini Domaljevac-Šamac (0,1% od ukupnog broja nezaposlenih u FBiH).

Povećanje broja nezaposlenih zabilježeno je u skoro svim općinama Županije Posavske, najviše u općini Orašje za 7,0%, dok je jedino smanjenje zabilježeno u općini Domaljevac-Šamac za 6,8%.

Stopa nezaposlenosti u Županiji Posavskoj u 2020. godini prema službeno registriranom broju nezaposlenih, u odnosu na radnu snagu iznosi 40,1% što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1,6 postotnih bodova (stopa nezaposlenosti u FBiH iznosi 38,2%).

Graf 4. Nezaposleni, radna snaga i stopa nezaposlenosti po općinama ŽP, 2020.

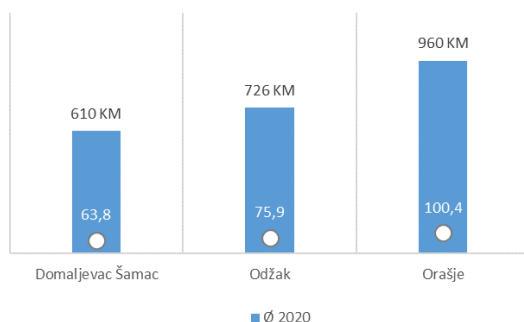
U 2020. godini u FBiH ostvaren je pad fizičkog obujma industrijske proizvodnje za 5,8%. U Županiji Posavskoj ostvaren je također pad fizičkog obujma industrijske proizvodnje za 5,7%.

Tablica 3. Indeksi industrijske proizvodnje prema GIG, KD BiH 2010 ŽP, 2020.

	2020/2019	
	Federacija BiH	Županija Posavska
INDUSTRIJA – UKUPNO	94,2	94,3
PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM GRUPACIJAMA		
Intermedijarni proizvodi	95,5	92,2
Energija	94,2	96,9
Kapitalni proizvodi	98,2	109,5
Trajni proizvodi za široku potrošnju	79,1	103,9
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	92,6	68,8
PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD-a		
Prerađivačka industrija	93,6	94,0

U 2020. godini, u FBiH prosječna mjesečna isplaćena neto plaća iznosi 956 KM, i viša je za 3,0% u odnosu na prethodnu godinu. U Županiji Posavskoj prosječna neto plaća iznosi 847 KM, što je više za 4,8% u odnosu na 2019. godinu i što je 88,4% od prosjeka FBiH.

Povećanje prosječne mjesečne plaće zabilježeno je u skoro svim općinama Županije Posavske, najviše u općini Odžak za 7,1% i općini Orašje za 3,9% dok je jedino smanjenje zabilježeno u općini Domaljevac-Šamac za 1,0%.

Graf 5. Pregled plaća po općinama ŽP, 2020.

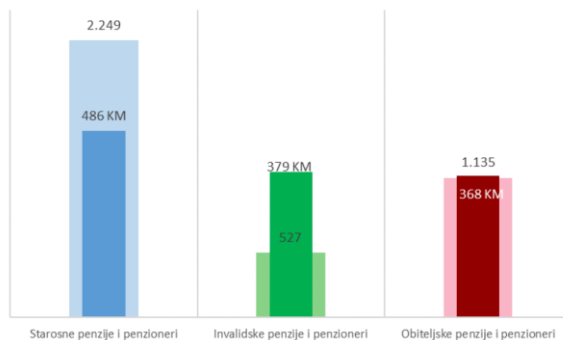
Ukupan broj umirovljenika u FBiH u prosincu 2020. godine iznosi 428.117, što je za 1,0% više nego u prethodnoj godini. U Županiji Posavskoj broj umirovljenika u prosincu 2020. godine iznosi 3.911, što je za 1,9% više u odnosu na prethodnu godinu, s učešćem od 0,9% u odnosu na ukupan broj umirovljenika u FBiH. Broj umirovljenika se povećao u svim općinama Županije Posavske, najviše u općini Domaljevac-Šamac za 5,7% i općini Orašje za 2,1%.

Prosječna isplaćena mirovina u FBiH u prosincu 2020. godine iznosila je 428 KM, što je više za 2,8% u odnosu na 2019. godinu, dok je u Županiji Posavskoj prosječna isplaćena mirovina iznosila 437 KM, što je više za 3,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Povećanje prosječne isplaćene mirovine zabilježeno je u svim općinama Županije Posavske, a najviše u općini Orašje za 3,8% i općini Odžak za 3,3%.

Tablica 4. Broj umirovljenika i iznos mirovina ŽP, 2020.

Općina	Broj umirovljenika	Ukupan iznos isplaćenih mirovina	Prosječna mirovina u KM
Domaljevac-Šamac	317	147.015	464
Odžak	1.487	607.495	409
Orašje	2.107	955.149	453
Županija Posavska	3.911	1.709.659	437
Federacija BiH	353.361	166.372.088	471
UKUPNO MIO FBiH	428.117	183.198.726	428

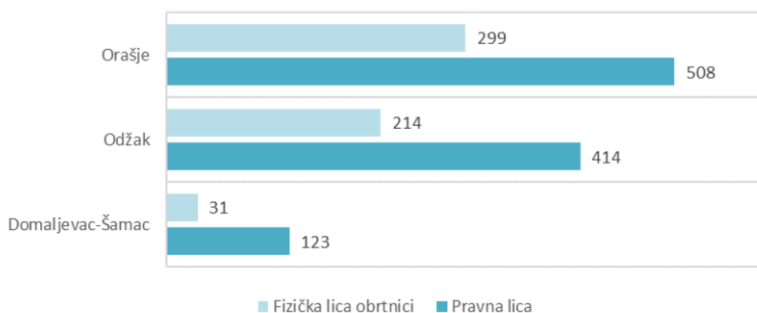

Graf 6. Vrste umirovljenika i mirovina u ŽP, 2020.

Prema statističkim podacima ukupan broj poslovnih subjekata u FBiH na dan 31.12.2020. godine iznosi 114.867, što je više za 1,7% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupan broj poslovnih subjekata u Županiji Posavskoj iznosi 1.589, i manji je za 5 ili 0,3% u odnosu na prethodnu godinu. Broj poslovnih subjekata u Županiji Posavskoj sudjeluje u ukupnom broju poslovnih subjekata u Federaciji BiH s 1,4%.

Registrirani broj pravnih osoba u FBiH na dan 31.12.2020. godine iznosi 62.180, što je više za 2,3% u odnosu na prethodnu godinu, dok u Županiji Posavskoj broj pravnih osoba iznosi 1.045, što je više za 1 ili 0,1% u odnosu na 2019. godinu. Broj registriranih pravnih osoba u Županiji Posavskoj sudjeluje u ukupnom broju registriranih pravnih osoba u Federaciji BiH s 1,7%.

Broj registriranih fizičkih osoba – obrtnika u FBiH, sa stanjem na dan 31.12.2020. godini, iznosi 52.687, što je više za 1,0% u odnosu na prethodnu godinu, dok u Županiji Posavskoj broj registriranih obrtnika iznosi 544, što je manje za 6 ili 1,1% u odnosu na 2019. godinu. Broj registriranih fizičkih osoba-obrtnika u Županiji Posavskoj sudjeluje u ukupnom broju registriranih fizičkih osoba-obrtnika u Federaciji BiH s 1,0%.

Izvor podataka: (Federalni zavod za statistiku, 2021)
 Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Graf 7. Broj registriranih poslovnih subjekata po općinama ŽP, 2020.

U 2020. godini u Federaciji BiH ostvaren je izvoz u ukupnom iznosu od 6.871 mil. KM, što je za 9,8% manje u odnosu na izvoz u 2019. godini. U Županiji Posavskoj izvoz iznosi 102 mil. KM, što je za 12,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Izvoz Županije Posavske sudjeluje u ukupnom izvozu FBiH s 1,5%.

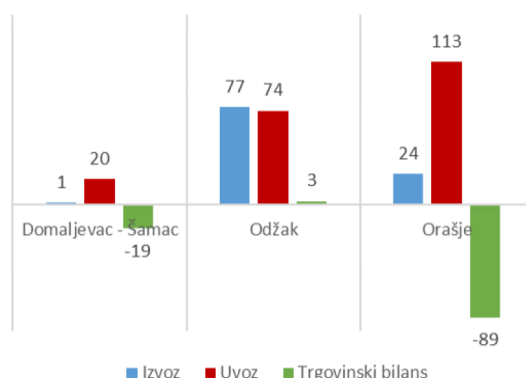
Smanjenje izvoza zabilježeno je u svim općinama, a najviše u općini Orašje za 16,8%, općini Domaljevac-Šamac za 14,8% i općini Odžak za 10,6% u odnosu na prethodnu godinu.

U 2020. godini u Federaciji BiH ostvaren je uvoz u ukupnom iznosu od 11.681 mil. KM, što je za 15,6% manje u odnosu na 2019. godinu. U Županiji Posavskoj uvoz iznosi 207 mil. KM, što je za 15,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz Županije Posavske u ukupnom uvozu FBiH sudjeluje s 1,8%.

Smanjenje uvoza zabilježeno je u svim općinama Županije Posavske, a najviše u općini Orašje za 20,7%, i općini Odžak 13,6%, dok je jedino povećanje uvoza zabilježeno u općini Domaljevac-Šamac za 19,7%.

Trgovinski deficit Federacije BiH u 2020. godini ostvaren je u iznosu od 4.809 mil. KM i bilježi smanjenje za 22,7 % u odnosu na 2019. godinu, dok je u Županiji Posavskoj zabilježen deficit u iznosu od 105 mil. KM i bilježi smanjenje za 42,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Postotak pokrivenosti uvoza izvozom u 2020. godini u FBiH iznosi 55,8%, dok u Županiji Posavskoj iznosi 49,4%.

Izvor podataka: (Uprava za indirektno oporezivanje, 2021)
Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Graf 8. Izvoz, uvoz i trgovinska bilanca roba u mil.KM po općinama ŽP, 2020.

Tablica 5. Osnovni pokazatelji razvoja Federacije BiH i Županije Posavske, 2019.-2020.

Elementi	Federacija BiH		Županija Posavska		Udjel ŽP u FBiH	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Površina u km ²	26.113	26.112	325	325	1,2	1,2
Stanovništvo u 000	2.190	2.184	41	41	1,9	1,9
Porezni prihodi u mil.KM	428,0	452,0	4,5	4,8	1,0	1,1
Porezni prihodi po stanovniku u KM	195,4	206,9	109,0	117,0	55,5	56,5
Industrijska proizvodnja - indeks	97,3	94,2	95,3	94,3	-	-
Izvoz robe – u 000 KM	7.620.114	6.871.411	116.701	102.475	1,5	1,5
Uvoz robe – u 000 KM	13.844.811	11.680.596	245.231	207.387	1,8	1,8
Pokrivenost uvoza izvozom u %	55,5	58,8	47,6	49,4	-	-
Trgovinska bilanca u 000 KM (deficit)	-6.224.697	-4.809.186	-128.530	-104.912	2,1	2,2
Zaposlenost – prosjek	531.483	420.162	6.549	6.353	1,2	1,2
Radno sposobno stanovn.(15-64)	1.526.894	1.513.497	29.837	29.597	1,3	1,3
Radna snaga – broj	845.053	841.762	10.642	10.606	1,3	1,3
Stopa registrirane zaposlenosti u %	34,8	34,4	21,9	21,5	-	-
Stopa aktivnosti u %	55,3	55,6	35,7	35,8	-	-
Nezaposlenost – prosjek	313.570	321.581	4.093	4.253	1,3	1,3
Stopa registr.nezaposlenosti u %	37,1	38,2	38,5	40,1	-	-
Neto plaća – prosječna u KM	928	956	808	847	87,1	88,6
Mirovina – prosječna u KM	416	428	422	437	101,4	102,1
Broj umirovljenika – na 31.12.	424.009	428.117	3.838	3.911	0,9	0,9
Broj poslovnih subjekata – na 31.12.	112.955	114.867	1.594	1.589	1,4	1,4

3. Srednjoročna fiskalna strategija

3.1. Prihodi od neizravnih poreza BiH, 2020.-2024.g.

Prema projekcijama Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) iz ožujka 2021. godine, u Bosni i Hercegovini je BDP u 2020. godini pao za 4,1%, u realnom smislu. Posljedični pad prihoda od neizravnih poreza u BiH iznosio je čak 9,3% u odnosu na prihode iz prethodne godine.

Direkcija za ekonomsko planiranje BiH procjenjuje da će neizvjesnost uzrokovana pogoršanjem epidemiološke situacije prolongirati očekivani proces ekonomske stabilizacije i oporavka u drugu polovicu 2021. godine. U DEP-ovom dokumentu iz ožujka 2021. godine se navodi da je stabilizacija uvjetovana efikasnijim djelovanjem u borbi protiv pandemije COVID-19, materijalizacijom pretpostavki ekonomskih kretanja u okruženju i učinkovitijim djelovanjem nadležnih institucija u procesu kreiranja i implementacije ekonomskih politika u Bosni i Hercegovini, te da se, imajući u vidu sve navedene okolnosti i učinak niske osnovice iz prethodne godine, u Bosni i Hercegovini na koncu 2021. godine može očekivati realni rast BDP od 2,3% u odnosu na prethodnu godinu.

U prvom kvartalu 2021.godine ostvaren je pad naplate neizravnih poreza od 4,5%. Imajući u vidu da je neto naplata neizravnih poreza u ožujku dostigla naplatu iz ožujka 2020., kao i visoke stope rasta uvoza i izvoza, može se zaključiti da se ekonomija i potrošnja u BiH polako oporavljaju. Na to ukazuje i sve manji deficit po vrstama prihoda u odnosu na naplatu u 2020. Gubici prihoda za tri mjeseca su minimalni: PDV-a -9,7 mil KM, carina -2,1 mil KM i putarine -4,3 mil KM. Zabrinjava naplata trošarina, koja je za 61,1 mil KM manja nego u prvom kvartalu 2020. Pri tome, za razliku od ostalih vrsta prihoda, koje su pod snažnim utjecajem makroekonomskih čimbenika - kretanja ekonomije, uvoza, izvoza, potrošnje, kretanje naplate trošarina na duhanske prerađevine je velikim dijelom pod utjecajem eksternih čimbenika, poput poslovnih politika duhanskih kompanija (npr. cjenovna politika), pandemije i uvedenih ograničenja pri unosu u EU.

Prilikom izrade projekcija prihoda za 2021. godinu ne može se osloniti na sezonsku shemu naplate prihoda, s obzirom da je ona izašla iz svih ranijih okvira zbog učinaka COVID-19 pandemije u prethodnoj i tekućoj godini. Prema projekcijama DEP-a, oporavak ekonomije se očekuje u drugoj polovici godine, i to pod uvjetima ostvarenja pretpostavki u pogledu materijalizacije ekonomskih kretanja u okruženju i implementacije mjera u zemlji. Imajući u vidu sve navedene specifičnosti projicirana stopa rasta prihoda od neizravnih poreza za 2021. godinu iznosi 2,1%. Projicirane stope rasta prihoda od neizravnih poreza za 2022., 2023., i 2024. godinu iznose 3,4%, 3,5% i 4,4%, respektivno.

Imajući u vidu ogromne nepoznanice u trenutku izrade projekcija o jačini i trajanju šoka uzrokovanog pandemijom postoje značajni rizici za ostvarenje projekcija prihoda od neizravnih poreza, pri čemu prevladavaju rizici lošijeg ishoda. Ostvarenje projicirane razine prihoda od neizravnih poreza podložno je svim rizicima za ostvarenje projiciranih makroekonomskih pokazatelja (DEP) kao i rizicima koji se odnose na samu naplatu prihoda od neizravnih poreza i borbu protiv sive ekonomije.

Za razliku od osnovnog scenarija projekcija prihoda od neizravnih poreza, koje se zasnivaju na pretpostavci da neće biti izmjena u politikama u oblasti neizravnog oporezivanja, programski scenarij projekcija zasniva se na pretpostavci da će doći do izmjene trošarinske politike u pogledu propisanih rokova plaćanja trošarina na duhan. U zakonskoj proceduri je promjena režima naplate trošarina na uvozne duhanske prerađevine koja podrazumijeva naplatu pri uvozu duhanskih prerađevina umjesto u trenutku preuzimanja trošarinskih markica. Prema projekcijama OMA iz programskog scenarija, prelazak sa starog na novi režim naplate prouzročio bi velike jednokratne gubitke prihoda od trošarina.

Projekcije neizravnih poreza temelje se na projekcijama makroekonomskih pokazatelja DEP-a iz ožujka 2021. godine, a uzimaju u obzir trendove naplate neizravnih poreza, te tekuće vladine politike u oblasti neizravnog oporezivanja (osnovni ili *baseline* scenarij).

Projekcije prihoda za razdoblje 2021.-2024. prikazane su u Tablicama 6. i 7. Kako bi se osigurala usporedivost projiciranih i naplaćenih prihoda od neizravnih poreza, projekcije prihoda od neizravnih poreza prikazane su na gotovinskoj osnovi u skladu s izvještajima UNO o naplati po vrstama prihoda.

Tablica 6. Projekcije prihoda od neizravnih poreza u mil. KM (2021.-2024.), travanj 2021. godine

Vrsta prihoda (neto)	u mil. KM					Projicirana stopa rasta (u %)			
	Izvršenje 2020	Projekcija				2021	2022	2023	2024
		2021	2022	2023	2024				
PDV	3.748,5	3.842,5	3.977,5	4.120,8	4.309,9	2,5	3,5	3,6	4,6
Trošarine	1.303,5	1.313,3	1.347,0	1.383,5	1.430,3	0,7	2,6	2,7	3,4
Carine	262,2	269,9	285,7	305,4	328,8	2,9	5,9	6,9	7,7
Putarina	583,7	595,6	614,1	634,4	657,2	2,0	3,1	3,3	3,6
Ostalo	32,3	32,3	32,5	32,7	32,9	0,0	0,6	0,6	0,6
UKUPNO	5.930,3	6.053,6	6.256,8	6.476,8	6.759,0	2,1	3,4	3,5	4,4
Namjenska putarina *)	-364,7	-372,3	-383,8	-396,5	-410,8	2,1	3,1	3,3	3,6
SREDSTVA za RASPODJELU	5.565,6	5.681,3	5.873,0	6.080,3	6.348,3	2,1	3,4	3,5	4,4

*) Namjenska putarina je do 1.2.2018. iznosila 0,10 KM/litra derivata nafte, namijenjen u cijelosti za izgradnju autocesta, a od 1.2.2018. 0,25 KM/litra derivata nafte, za izgradnju autocesta (0,20 KM/litri) i izgradnju i rekonstrukciju ostalih putova (0,05 KM/litri).

Tablica 7. Projekcije prihoda od neizravnih poreza u % BDP-a (2021.-2024.), travanj 2021. godine

Vrsta prihoda (neto)	u % BDP-a				
	Izvršenje 2020	Projekcija			
		2021	2022	2023	2024
PDV	10,8	10,8	10,7	10,6	10,5
Trošarine	3,8	3,7	3,6	3,6	3,5
Carine	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Putarina	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6
Ostalo	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
UKUPNO	17,2	17,0	16,8	16,6	16,5
Namjenska putarina	-1,1	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
SREDSTVA ZA RASPODJELU	16,1	16,0	15,8	15,6	15,5

Rizici po projekcije prihoda

Imajući u vidu ogromne nepoznanice u trenutku izrade projekcija o jačini i trajanju šoka uzrokovanog pandemijom COVID-19 virusa, te korištene pretpostavke (DEP, makroekonomske projekcije), postoje značajni rizici za ostvarenje projekcija prihoda od neizravnih poreza, pri čemu prevladavaju rizici lošijeg ishoda. Obzirom na osnovne postavke projekcija neizravnih poreza i ukupne ekonomske uvjete u BiH i u svijetu, ostvarenje projicirane razine prihoda od neizravnih poreza u razdoblju 2021.-2024. podložno je slijedećim rizicima:

- (1) svim rizicima za ostvarenje projiciranih makroekonomskih pokazatelja (DEP), i
- (2) rizicima koji se odnose na samu naplatu prihoda od neizravnih poreza i borbu protiv sive ekonomije.

Projekcije prihoda od neizravnih poreza su usko vezane za projekcije makroekonomskih pokazatelja DEP-a. Svi rizici koje DEP spominje u svojim projekcijama po automatizmu predstavljaju i rizike za projekcije prihoda od neizravnih poreza, budući svako odstupanje realizacije DEP-ovih parametara od njihovih projiciranih vrijednosti neizbježno dovodi i do odstupanja realiziranih od projiciranih prihoda od neizravnih poreza.

U rizike koji mogu ugroziti izvršenje projekcija naplate prihoda od neizravnih poreza u sferi politike i administriranja neizravnim porezima možemo ubrojiti slijedeće:

- Slabljenje borbe protiv crnog tržišta duhanskih prerađevina nakon okončanja harmonizacije poreznog opterećenja cigareta u BiH sa standardima EU;
- Slabljenje borbe protiv PDV prijevara, pogotovo u sferi povrata, koji, u situaciji pada zaposlenosti i nelikvidnosti obveznika postaju atraktivni za prijevare;
- Izmjene politike neizravnog oporezivanja koje bi mogle dovesti do značajnog pada prihoda, kao što su diferencirane stope PDV-a i trošarina;
- Promjena režima naplate trošarina na uvozne duhanske prerađevine čiji su efekti posebno prikazani u Programskom scenariju projekcija.

Programski scenarij projekcija

Programski scenarij projekcija neizravnih poreza podrazumijeva primjenu izmjena Zakona o trošarinama u području duhanskih prerađevina, koje su usvojene od strane Upravnog odbora UNO.

Prelazak sa starog na novi režim naplate će prouzročiti velike jednokratne gubitke prihoda od trošarina. Statička procjena gubitaka prihoda od trošarina bazira se na prosječnoj mjesečnoj uplati trošarina na uvezene duhanske prerađevine u 2020. Prema navedenoj procjeni gubitak prihoda od trošarina na duhanske prerađevine zbog pomijeranja rokova za plaćanje za uvoznike iznositi će najmanje 110 mil KM.

3.2. Prihodi Proračuna Županije Posavske u razdoblju 2022.-2024. godina

Revidirane projekcije javnih prihoda (neizravni porezi, porez na dobit i porez na dohodak) za 2021. godinu i razdoblje 2022.-2024. godina dobivene su od Federalnog ministarstva financija u drugoj polovici svibnja 2021. godine. Projekcije su temeljene na povijesnom i tekućem trendu naplate (Q1 2021), prateći pozitivne prognoze kretanja ključnih makroekonomskih parametara Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), koji ukazuju na postupni oporavak ekonomije, pretpostavljajući da se negativni učinci pandemije COVID-19 virusa na ekonomiju neće značajnije prenijeti u drugu polovicu 2021. godine. Očekivani iznosi naplate pojedinih kategorija prihoda i pored pretpostavljenog rasta, zbog značajno oslabiljene baze u 2020. godini, u apsolutnim iznosima će još uvijek biti zadržani na skromnoj razini.

Srednjoročne projekcije prihoda za razdoblje 2022.-2024.godina prate pozitivne makroekonomske prognoze za navedeno razdoblje, ali istovremeno zadržavaju određenu razinu opreza i konzervativnosti u procjenama.

Prihodi od neizravnih poreza

Projekcije prihoda od neizravnih poreza zasnovane su na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinostvenom računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje (OMA) u travnju 2021. godine. Temeljem srednjoročnih prognoza kretanja krajnje potrošnje izvršena je procjena učešća Federacije BiH u međuentitetskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima u Federaciji BiH, po godinama, zasnovana i na planu otplate vanjskog duga u razdoblju 2021.-2024.godina. U projekciju prihoda od neizravnih poreza za 2021. godinu uključeno je i drugo privremeno poravnanje između entiteta za 2020. godinu, realizirano u korist Federacije BiH u prvom kvartalu 2021. godine.

Uputom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od neizravnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2021. godinu utvrđeni su sljedeći udjeli u raspodjeli prihoda po osnovi neizravnih poreza za 2021. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 86/20):

Tablica 8. Koeficijenti za raspodjelu prihoda od neizravnih poreza za 2021.godinu, ŽP

Županija Posavska	1,966%
Općina Domaljevac-Šamac	0,180%
Općina Odžak	0,740%
Općina Orašje	0,680%

Osim navedenog, Uputom je utvrđen i udjel Županije Posavske u 60% sredstava s posebnog računa proračuna Federacije za uplatu naknade za ceste iz cijene naftnih derivata koji za 2021. godinu iznosi 2,11%. Sukladno županijskim propisima 42% ovog iznosa se dijeli na sljedeći način: općina Orašje 52%, općina Odžak 38%, i općina Domaljevac-Šamac 10%. Na isti način i u istim omjerima se dijele i sredstva prihoda od putarine 0,25 KM/litra.

Prema revidiranim projekcijama prihoda od neizravnih poreza Federalnog ministarstva financija iz svibnja 2021. godine procjenjuje se da će prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju Županiji Posavskoj (Županija i općine) u 2021. godini iznositi 28.564.733 KM ili 1,3% manje u odnosu na izvršenje ovih prihoda u 2020. godini (383.739 KM manje). U razdoblju 2022.- 2024. godina očekuje se uglavnom njihov postupni rast i to na: 30.091.451 KM u 2022. godini, 29.033.505 KM u 2023. godini i 30.763.629 KM u 2024. godini.

Tablica 9. Prihodi od neizravnih poreza iz raspodjele s Jedinstvenog računa za razdoblje 2020.-2024.

Neizravni porezi	Izvršenje 2020.	PROJEKCIJA			
		2021.	2022.	2023.	2024.
1. Županija Posavska	28.948.472	28.564.705	30.091.451	29.033.505	30.763.629
1.1. Županijski proračun	25.544.471	25.194.705	26.541.303	25.608.172	27.134.178
1.2. Općinski proračuni	3.404.001	3.370.028	3.550.148	3.425.333	3.629.451
1.2.1. Domaljevac-Šamac	381.483	379.128	399.392	385.350	408.313
1.2.2. Odžak	1.574.141	1.558.638	1.641.943	1.584.216	1.678.621
1.2.3. Orašje	1.448.377	1.432.262	1.508.813	1.455.766	1.542.516

Nadalje, procjenjuje se da će prihodi od neizravnih poreza za upravitelje cesta na razini Županije Posavske u 2021. godini iznositi 1.735.648 KM ili 0,7% više u odnosu na izvršenje ovih prihoda za 2020. godinu. U razdoblju 2022.-2024. godina prihodi od neizravnih poreza za direkcije cesta kretati će se u iznosima od 1.817.122 KM, 1.788.453 KM i 1.882.487 KM respektivno.

Tablica 10. Prihodi za upravitelje cesta za razdoblje 2020.-2024.godina, ŽP

Neizravni porezi	Izvršenje 2020.	PROJEKCIJA			
		2021.	2022.	2023.	2024.
1. Upravitelji cesta	1.723.585	1.735.648	1.817.122	1.788.453	1.882.487
1.1. Prihodi od neizravnih poreza iz raspodjele s JR	1.229.108	1.235.093	1.301.106	1.255.362	1.330.170
1.2. Prihodi od namjenske putarine za financiranje autocesta i cesta	494.477	500.554	516.016	533.091	552.317

Tablica 10a. Prihodi za upravitelje cesta za razdoblje 2021.-2024.godina – općine ŽP pojedinačno

OPĆINA	PROJEKCIJA			
	2021.	2022.	2023.	2024.
1.1. Prihodi od neizravnih poreza iz raspodjele s JR				
Općine (42%)	518.739	546.465	527.252	558.671
o/t Orašje (52%)	269.744	284.162	274.171	290.509
o/t Odžak (38%)	197.121	207.657	200.356	212.295
o/t Domaljevac-Šamac (10%)	51.874	54.646	52.725	55.867
1.2. Prihodi od namjenskih putarina za financiranje cesta i autocesta				
Općine (42%)	210.233	216.727	223.898	231.973
o/t Orašje (52%)	109.321	112.698	116.427	120.626
o/t Odžak (38%)	79.888	82.356	85.081	88.150
o/t Domaljevac-Šamac (10%)	21.023	21.673	22.390	23.197

Porez na dobit

Projekcije prihoda od poreza na dobit za 2021. godinu prate povijesni trend naplate iz 2020. godine, tekući trend naplate (Q1 2021), pretpostavljajući da je u ovom kvartalu došlo i do jače naplate, uslijed djelomičnog tzv. „prelijevanja“ uplata koje su trebale biti realizirane u 2020. godini, koje će u ostatku godine biti na nešto nižoj razini, ali uz pretpostavku da ipak neće doći do značajnijih poremećaja u dinamici uplata tijekom ostatka godine. Prateći prognoze gospodarskog oporavka, kao i jačih investicijskih aktivnosti od 2022. godine pa nadalje, očekuje se da će ukupni prihodi od poreza na dobit u razdoblju 2022.-2024. godina ostvariti stabilan rast iz godine u godinu.

Porez na dobit poduzeća izuzev banaka i drugih financijskih organizacija predstavlja u cijelosti prihod Županije. Učinci naplate prihoda od poreza na dobit, od uvođenja novog Zakona o porezu na dobit uz prilagođavanje makroekonomskih pretpostavki i povijesnih trendova ostvarenja prihoda po ovoj osnovi, do 2018. godine pokazivalo je stalni rast za županijske proračune, a koji se različito odražavaju za svaku županiju pojedinačno. Naime, promatrajući naplatu u Proračunu Županije Posavske, ovi prihodi su od prve godine primjene Zakona (2008. godine) više nego 2,5 put porasli u 2009. godini, te u godinama koje su slijedile nastavili rasti. U 2018. godini u odnosu na ostvarenje iz 2017. godine došlo je do pada ovih prihoda za 13,0%, a u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu ponovnog pada od 5,2%, te su isti u 2019. godini iznosili 3.241.035 KM. Prihodi od poreza na dobit u 2020. godini, kao i ostali javni prihodi pod utjecajem negativnih posljedica pandemije COVID-19 virusa, zabilježili su pad u odnosu na 2019. godinu i to za 12,4% (u apsolutnom iznosu pad od 401.919 KM).

Prognozom postupnog oporavka ekonomije očekuje se i da će se prihodi od poreza na dobit već od 2021. godine vratiti u uobičajene okvire. Tako se predviđa da će prihodi od poreza na dobit poduzeća u 2021. godini iznositi 3.557.494 KM (što je rast od 25,3% u odnosu na izvršenje u 2020. godini).

U razdoblju 2022.-2024. godina očekuje se da će prihodi Županije Posavske od poreza na dobit poduzeća i dalje rasti ali po umjerenijim stopama od 3,1%, 3,3% i 3,6% respektivno. To znači da će porez na dobit u 2024. godini iznositi 3.925.211 KM, što je 38,3% više od ostvarenja u 2020. godini.

Tablica 11. Prihodi od poreza na dobit za razdoblje 2020.-2024.godina, ŽP

Vrsta prihoda	Izvršenje 2020.	PROJEKCIJA			
		2021.	2022.	2023.	2024.
Porez na dobit poduzeća	2.839.116	3.557.494	3.667.777	3.788.813	3.925.211

Na razini Županije Posavske prihodi od poreza na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza) ostvaruju se u godišnjim iznosima od 1.400 KM do 3.000 KM, dok se procjenjuje da će se prihodi od poreza na dobit pojedinaca općina Županije Posavske u razdoblju 2022.-2024. godina kretati u ukupnim iznosima od 1.100 KM do 1.400 KM, pod uvjetom da dođe do očekivanog oporavka ekonomije.

Porez na dohodak

Prateći tekuće trendove u naplati (Q1 2021) po svim izvorima oporezivog dohotka pojedinačno, uz pretpostavku skromnijeg rasta broja zaposlenih osoba i rasta prosječne neto plaće u 2021. godini, predviđa se da će u 2021. godini ukupna razina naplate prihoda od poreza na dohodak u svim županijama/kantonima biti veća u odnosu na 2020. godinu. Dio pretpostavljenog rasta kod određenog broja županija/kantona vezan je i za privremeno obustavljene uplate akontacija poreza na dohodak od samostalne djelatnosti u 2020. godini, koje su djelomično izmirene tijekom prvog kvartala 2021. godine. U razdoblju 2022.-2024. godina se potom projicira stabilni rast ovih prihoda, temeljem pozitivnih prognoza kretanja na tržištu rada.

Projicirani iznosi za proračune jedinica lokalne samouprave iskazani su na osnovi minimalnog udjela, propisanog Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15).

U odnosu na izvršenje prihoda od poreza na dohodak Županije Posavske za 2020. godinu koje je iznosilo 4.674.488 KM, u 2021. godini se, prema revidiranim projekcijama FMF-a, očekuje rast ovih prihoda od 4,6% (4.890.984 KM), dok se u razdoblju 2022.-2024. godina očekuje daljnji postupni rast ovih prihoda u odnosu na prethodne godine za 3,7% (5.069.930 KM), 4,7% (5.306.263 KM) i 4,7% (5.557.571 KM) respektivno.

Tablica 12. Prihodi od poreza na dohodak za razdoblje 2020.-2024.godina, ŽP

VRSTA PRIHODA	Izvršenje 2020.	PROJEKCIJA			
		2021	2022.	2023.	2024.
1. Porez na dohodak	4.674.488	4.890.984	5.069.930	5.306.263	5.557.571
1.1. Županijski proračun	3.058.496	3.205.551	3.322.832	3.477.725	3.642.432
1.2. Općinski proračuni	1.615.992	1.685.433	1.747.098	1.828.538	1.915.139

Analizom ostvarenih i raspoređenih prihoda od poreza na dohodak općina Županije Posavske na godišnjoj razini u razdoblju 2018.-2020. godine uočeno je da su se isti kretali u sljedećim rasponima:

- Općina Orašje: 57,26%-60,34% - prosjek posljednje tri godine 58,42%
- Općina Odžak: 33,17%-36,58% - prosjek posljednje tri godine 35,30%
- Općina Domaljevac-Šamac: 6,19%-6,49% - prosjek posljednje tri godine 6,28%.

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi uključuju prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihode od pozitivnih tečajnih razlika, naknade, pristojbe i prihode od pružanja javnih usluga u koje se ubrajaju: administrativne, sudske i komunalne pristojbe i ostale pror.naknade, naknade i pristojbe po Fed. zakonima i dr.propisima i prihodi od pružanja javnih usluga i neplanirane uplate te novčane kazne.

Planira se da će županijski proračun i proračuni općina Županije Posavske u 2022. godini prikupiti 8.497.320 KM neporeznih prihoda, što je 1,8% više nego što se očekuje u 2021. godini. Nadalje se predviđa da bi neporezni prihodi u 2023. i 2024. godini trebali i dalje rasti, odnosno očekuje se da će iznositi 8.573.690 KM u 2023. godini i 8.674.970 KM u 2024. godini.

Tekuće i kapitalne potpore i kapitalni primici

Uzevši u obzir pojačane aktivnosti korisnika Proračuna Županije Posavske i općina Županije Posavske, kao i njihov angažman u apliciranju za novčana sredstva po projektima u zemlji i inozemstvu, realizacija potpora bi i dalje trebala ostati barem na razini ostvarenja iz prethodnih godina.

Nadalje, kako su u tijeku konzultacije federalne, županijskih i općinskih/gradskih razina oko nove izmjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, a čiji ishod bi mogao ponovno porazno djelovati na Proračun Županije Posavske, u razdoblju 2022.-2024. godina će se pri planiranju Proračuna za sljedeću fiskalnu godinu planirati tekuće potpore iz Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine. Tako se u 2022. godini planira tekuća potpora iz Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine Proračunu Županije Posavske u iznosu od 6,0 milijuna KM, u 2023. godini 6,5 milijuna KM, te u 2024. godini 4,5 milijuna KM. Bez navedenih tekućih potpora, čija je svrha očuvanje likvidnosti Proračuna Županije Posavske, bila bi upitna cjelokupna stabilnost Proračuna u narednim godinama, osobito uslijed pandemijom prouzročenog općeg pada prihoda i šteta u gospodarskom i zdravstvenom sektoru.

Ukupni prihodi Proračuna Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024.godina

Tablica 13. Projekcije ukupnog okvira prihoda Proračuna Županija Posavska 2020.-2024.g. (Izvor: Projekcije javnih prihoda za 2021. god.i razdoblje 2022-2024.godina, FMF, svibanj 2021.)

OPIS		Izvršenje 2020.	Proračun za 2021.	Projekcija		
				2022.	2023.	2024.
I. POREZNI PRIHODI		31.644.125	30.343.040	33.720.870	33.064.250	34.891.850
711	Porez na dobit	2.840.439	2.681.680	3.669.670	3.790.770	3.927.250
713	Porezi na plaću i radnu snagu (z.o.)	1.557	1.430	1.560	1.560	1.560
714	Porez na imovinu	181.962	176.640	181.970	182.420	182.780
715	Domaći porezi na dobra i usluge (z.o.)	17.200	2.490	3.530	3.600	3.640
716	Porez na dohodak	3.058.496	3.001.390	3.322.830	3.477.720	3.642.430
717	Prihodi od neizravnih poreza	25.544.471	24.479.400	26.541.300	25.608.170	27.134.180
719	Ostali porezi	0	10	10	10	10
II. NEPOREZNI PRIHODI		1.364.397	1.489.110	1.518.830	1.550.030	1.577.650
721	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od poz.teč.razlika	15.564	11.380	14.500	15.600	15.600
722	Nakn.,prist.i prihodi od pružanja javn.usl.	894.533	1.013.950	1.032.200	1.052.850	1.071.800
723	Novčane kazne	454.300	463.780	472.130	481.580	490.250
III TEKUĆI GRANTOVI		7.461.546	8.638.160	6.000.000	6.500.000	4.500.000
732	Primljeni tek.grantovi od ost.razina vlasti	7.461.546	8.638.160	6.000.000	6.500.000	4.500.000
IV PRIHODI PO OSNOVI ZAOSTALIH OBVEZA		363	350	350	350	350
V KAPITALNI PRIMICI		11.566	0	0	0	0
UKUPNO:		40.481.997	40.470.660	41.240.050	41.114.630	40.969.850

3.3. Strateški ciljevi i usmjerenja Vlade Županije Posavske u razdoblju 2022.-2024.

U razdoblju 2022.-2024. godina rad Vlade Županije Posavske biti će usmjeren na sljedeće strateške ciljeve:

1. Poboljšanje poslovnog okružja i konkurentnosti gospodarstva za održivi rast sa slijedećim prioritetima: jačanje gospodarstva uz digitalizaciju i specijalizaciju za stvaranje dodane vrijednosti i zapošljavanja, unaprjeđenje potpore razvoju poljoprivrede i ruralnih područja, te poboljšanje turističke ponude za održivi turizam. Pripadajuće mjere za realizaciju navedenih prioriteta su:
 - a. Poboljšanje poslovnog okružja i privlačenje domaćih i stranih investicija uključujući dijasporu;
 - b. Izgradnja poduzetničke infrastrukture;
 - c. Potpora jačanju konkurentnosti proizvodnih malih i srednjih poduzeća i obrtnika za potporu izvozu, specijalizaciji i digitalizaciji;
 - d. Unaprjeđenje programa zapošljavanja i održivosti radnih mjesta;
 - e. Poboljšanje poljoprivredne infrastrukture i kapaciteta;
 - f. Potpora modernizaciji i povećanju konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje, uz poticajne politike i programe;
 - g. Unaprjeđenje usluga i sustava za potporu poljoprivrednicima;
 - h. Uređenje lokacija i objekata kulturno-povijesnog i prirodnog nasljeđa (riječnog, lovnog i ribolovnog turizma);
 - i. Promidžba turističke ponude i potpora turističkim manifestacijama;
2. Unaprjeđenje javne usluge u zdravstvu i obrazovanju te povećanje opsega društvene infrastrukture na načelima dobrog upravljanja sa slijedećim prioritetima: poboljšanje uvjeta i infrastrukture za odgoj i obrazovanje, poboljšanje demografske obnove i socijalno-zdravstvene skrbi, te smanjenje rizika od katastrofa prouzročenih prirodnim i drugim nesrećama. Pripadajuće mjere za realizaciju navedenih prioriteta su:
 - a. Infrastrukturno unaprjeđenje obrazovnog okružja za rad sa djecom i povećanje socijalne uključenosti djece s teškoćama u razvoju;
 - b. Potpora usklađivanju i racionalizaciji broja škola i vrtića optimizacijom, rekonstrukcijom i proširenjem kapaciteta postojećih obrazovnih objekata;
 - c. Potpora jačanju socijalno-društvenih programa, socijalnog rada i općinskih mjera pronatalitetnih javnih politika;
 - d. Jačanje ljudskih i materijalno-tehničkih kapaciteta domova zdravlja, područnih ambulanti obiteljske medicine te Županijske bolnice;
 - e. Potpora stambenom zbrinjavanju mladih i socijalno osjetljivih kategorija stanovništva;
 - f. Prevencija i rano upozoravanje od rizika uzrokovanih prirodnim i drugim nesrećama uz jačanje civilne zaštite/vatrogasnog službi i uprave policije;
 - g. Potpora deminiranju preostalog područja kontaminiranog neeksplozivnim ubojitim sredstvima.
3. Uspostavljanje prostorno-planskog i okolišno prihvatljivog sustava upravljanja okolišem, uz uravnoteženi teritorijalni razvoj infrastrukture (javne i komunalne) sa slijedećim prioritetima: uspostavljanje i jačanje integralnog sustava upravljanja prostorom i zaštitom okoliša, te pružanje potpore primjeni načela zaštite okoliša i standardima održivog razvoja u upravljanju prirodnim resursima i infrastrukturi. Pripadajuće mjere za realizaciju navedenih prioriteta su:
 - a. Uspostava funkcionalno-institucionalnih kapaciteta za integralno upravljanje prostorom i okolišem;
 - b. Kreiranje održivog sustava upravljanja uz potporu optimizaciji i racionalizaciji pokrivenosti komunalnih usluga;
 - c. Uravnoteženi teritorijalni razvoj javne i komunalne infrastrukture modernizacijom i izgradnjom vodoopskrbnih sustava, odvodnjom i tretmanom otpadnih voda;
 - d. Potpora korištenju čistih i/ili obnovljivih izvora energije i povećanje energetske učinkovitosti.

Tijekom 2021. godine planira se usvajanje dva strateški važna dokumenta: Prostorni plan i Strategija razvoja Županije Posavske za razdoblje 2021.-2027. godina, koji će značajno odrediti smjer i dinamiku razvoja Županije Posavske. Vlada Županije Posavske je na svojoj 89. sjednici održanoj dana 01.07.2021. godine utvrdila Nacrt strategija razvoja Županije Posavske za razdoblje 2021.-2027. godina, koji je upućen u skuštinsku proceduru.

3.4. STRATEGIJA UPRAVLJANJA JAVNIM DUGOM

U Proračunu Županije Posavske za 2022. godinu potrebno je planirati sredstva za otplatu vanjskog pozajmljivanja u apsolutnom iznosu od 524.770 KM, te izdatke za kamate na vanjsko pozajmljivanje u apsolutnom iznosu od 30.600 KM.

Ova sredstva se odnose na otplatu:

- 1) kredita UniCredit Bank Austria AG - Podugovor o kreditu za Projekt nabavke, obuke i održavanja medicinske i nemedicinske opreme i usluga u Kantonalnoj bolnici Orašje, te
- 2) kredita Export-Import Banka Koreja/EDCF - Podugovor o zajmu za Projekt Modernizacija bolnica u Bosni i Hercegovini - Faza II.

Kretanje izdataka po osnovi otplate duga (glavnice i kamata) u razdoblju 2020.-2024. godina prikazano je u Tablici 14.

Tablica 14. Izdaci za otplate dugova i izdaci za kamate u razdoblju 2020.-2024.godina, ŽP

Opis	Izvršenje	Plan	Projekcije		
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Kredit Export-Import banke Koreja	103.509	107.100	112.560	111.140	109.770
Kredit UniCredit Bank Austria	453.176	448.090	442.810	437.630	432.450
UKUPNO:	556.685	555.190	555.370	548.770	542.220

Napomena: Zbog mogućih tečajnih razlika iznosi planirani za otplate dugova (glavnica i kamate) su u planu zaokruženi na više. Kao okvirni tečaj KRW-KM korišten je 1 KRW=0,0016 KM

4. Upravljanje potrošnjom javnog sektora

Prijedlozi početnih gornjih granica rashoda po proračunskom korisniku za 2022. godinu, sadržani u ovom dokumentu, rezultat su usmjerenja Vlade Županije Posavske ka ispunjavanju zacrtanih strateških ciljeva i osnovnih potreba građana Županije Posavske. Tablice pregleda prioriteta proračunskih korisnika, na zahtjev Ministarstva financija Županije Posavske, dostavljene se u programskom formatu. Ovi podaci poslužili su kao informacija o proračunu kojom se nastoji unaprijediti transparentnost proračuna odnosno osigurati upravljanje proračunom zasnovano na rezultatima i programima. Analiza i preporuke Ministarstva financija o srednjoročnim proračunskim prioritetima i početnim ograničenjima potrošnje za 2022. godinu, kao i preliminarne procjene za naredne dvije godine, temelji se na informacijama proračunskih korisnika o prioritetnim politikama i indikativnim procjenama potrošnje. Preporuke Ministarstva financija su zasnovane na objektivnoj analizi raspoloživih informacija, dok je donošenje konačnih odluka odgovornost Vlade.

4.1. Pregled prioriteta proračunskih korisnika

Kao dio procesa izrade Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje 2022.-2024. godina od proračunskih korisnika se tražilo da pripreme četiri tablice koristeći jednostavnu programsku formu za alociranje troškova po svakom programu razvrstanom po ekonomskoj klasifikaciji. U Tablici 0. proračunski korisnici su trebali definirati svoju programsku strukturu uključujući strateške ciljeve, programe, programske ciljeve i pokazatelje učinka. Tablica 1. se odnosila na sažetak postojećih programa, aktivnosti i usluga koje pruža proračunski korisnik uz navođenje kako financijskih tako i nefinancijskih pokazatelja učinkovitosti programa odobrenih u Proračunu za 2021. godinu, te procijenjenih u razdoblju 2022.-2024. godine. Moguće nove prijedloge visokoprioritetne potrošnje, koje će Vlada Županije Posavske razmatrati, korisnici su trebali unijeti u Tablicu 2. a u Tablicu 3. sažetke predloženih opcija uštede od niskoprioritetnih programa i programa koji ne ostvaruju željene rezultate. Informacije dostavljene u ove četiri tablice potom se konsolidiraju po programima i po ekonomskoj klasifikaciji u Tablicama 4. i 5. dok se bilanca proračunskog korisnika prikazuje u Tablici 6.

Dostavljene informacije korištene su kao ulazni elementi pri određivanju prioriteta za alokaciju proračunskih sredstava na one programe i aktivnosti koji najviše doprinose ostvarenju najvažnijih ekonomskih i socijalnih politika.

U nastavku je dat sažeti prikaz (Tablica 15.) potrebnih dodatnih sredstava koje zahtijevaju proračunski korisnici u odnosu na proračun Županije Posavske za 2021. godinu.

Tablica 15. Zahtijevana dodatna sredstva za razdoblje 2022.-2024.g., ŽP

u 000 KM

RB	Proračunski korisnik	Zahtjevi za dodatnim sredstvima u 000				Ukupna sredstva		
		Plan	2021.	2022.	2023.	2024.	2022.	2023.
1.	Skupština ŽP	910,17	24,36	97,26	0,30	934,53	1.031,79	1.032,09
2.	Vlada Županije Posavske *	2.400,95	263,94	177,48	189,55	2.664,89	2.842,37	3.031,92
3.	Zajednička služba Vlade ŽP	817,81	41,19	-6,50	3,50	859,00	852,50	856,00
4.	Ministarstvo unutarnjih poslova ŽP	7.189,19	864,51	88,30	126,80	8.053,70	8.142,00	8.268,80
5.	Ministarstvo pravosuđa i uprave ŽP**	1.987,53	187,06	-2,33	-22,91	2.174,59	2.172,26	2.149,35
6.	Ministarstvo gospod., rada i prost. uređenja	1.383,40	-26,01	0,00	0,00	1.357,39	1.357,39	1.357,39
7.	Ministarstvo financija ŽP	1.497,26	102,98	-48,48	-8,39	1.600,24	1.551,76	1.543,37
8.	Min. zdravstva i socijalne politike ŽP	4.115,04	775,66	0,00	0,00	4.890,70	4.890,70	4.890,70
9.	Min. prometa, veza i zaštite okoliša ŽP	344,44	0,00	0,00	0,00	344,44	344,44	344,44
10.	Min. poljopr. vodoprivrede i šumarstva ŽP	1.923,90	0,00	0,00	0,00	1.923,90	1.923,90	1.923,90
11.	Min. prosvjete, znanosti, kulture i sporta***	14.015,40	454,40	-54,24	0,00	14.469,80	14.415,56	14.415,56
12.	Ministarstvo branitelja ŽP	1.681,54	24,40	-4,00	1,00	1.705,94	1.701,94	1.702,94
13.	Agencija za privatizaciju u ŽP	133,15	0,00	0,00	0,00	133,15	133,15	133,15
14.	Županijska uprava civilne zaštite	423,56	20,84	11,00	5,16	444,40	455,40	460,56

15.	Kantonalni sud Odžak	721,69	10,71	3,70	3,90	732,40	736,10	740,00
16.	Županijsko pravobraniteljstvo	82,64	2,36	0,40	0,40	85,00	85,40	85,80
17.	Kantonalno tužiteljstvo PK Orašje	553,81	72,21	-29,29	2,35	626,02	596,72	599,07
18.	Županijska uprava za inspekcijske poslove	509,26	0,00	0,00	0,00	509,26	509,26	509,26
	UKUPNO:	40.690,74	2.818,61	233,30	301,66	43.509,35	43.742,64	44.044,30

* Razdjel 11. Vlada Županije Posavske s potrošačkim jedinicama: Ured za zakonodavstvo, Služba za odnose s javnošću, Ured za razvoj i europske integracije i Ured za stambeno zbrinjavanje i raseljene osobe

** Razdjel 14. Ministarstvo pravosuđa i uprave i potrošačke jedinice: Općinski sud u Orašju, Općinsko pravobraniteljstvo Orašje, Općinsko pravobraniteljstvo Odžak i Županijski Zavod za pružanje pravne pomoći

*** Razdjel 20. Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i sporta i potrošačke jedinice: Srednja škola Pere Zečevića u Odžaku, Školski centar Fra Martina Nedića u Orašju, Srednja strukovna škola Orašje u Orašju, Osnovna škola Orašje u Orašju, Osnovna škola Vladimira Nazora u Odžaku, Osnovna škola Ruđera Boškovića u Donjoj Mahali, Osnovna škola Fra Ilije Starčevića u Tolisi, Osnovna škola Stjepana Radića u Boku, Osnovna škola Antuna Gustava Matoša u Vidovicama i Osnovna škola Braće Radića u Domaljevcu

Proračunski korisnici Ministarstvo prometa, veza i zaštite okoliša i Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, te potrošačke jedinice Ured za zakonodavstvo i Županijski Zavod za pružanje pravne pomoći nisu dostavili tablice pregleda prioriteta za razdoblje 2022.-2024. godina, te je za iste zahtjev u gornjoj tablici identičan usvojenom za 2021. godinu.

Ukupan zahtjev za dodatnim sredstvima u 2022. godini iznosi 2.818,610 KM. Najveći zahtjevi za većim dodatnim sredstvima u apsolutnom iznosu izloženi u Tablicama pregleda prioriteta proračunskih korisnika, bili su kod:

- Ministarstva unutarnjih poslova (864.510 KM više), i
- Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike (775.660 KM više).

Obzirom da je ukupna razina zahtjeva za dodatnim sredstvima premašila razinu raspoloživih sredstava za financiranje u 2022. godini, zahtjevi su rangirani po prioritetnosti i očekivanim rezultatima, na temelju čega je izvršena alokacija sredstava.

4.2. Proračunski prioriteti po razdjelima za razdoblje 2022.-2024. godina

Preporuke za proračunska ograničenja zasnivaju se na ograničenom rastu raspoloživih prihoda, prioritetima proračunskih korisnika kao i opcijama uštede. Ukupan proračunski okvir Županije Posavske (iz proračunskih prihoda) za 2022. godinu iznosi 41.218.510 KM, 41.112.150 KM za 2023. godinu i 40.956.400 KM za 2024. godinu.

Ministarstvo financija je izvršilo pregled i analize podataka dostavljenih od strane korisnika i na temelju istih dalo svoje preporuke o gornjim granicama potrošnje za svaki razdjel, što predstavlja ograničenje za zahtjeve korisnika koji će biti dostavljeni kasnije u proračunskom ciklusu.

Nakon analize dostavljenih Tablica pregleda prioriteta, u smislu pridržavanja zadanim rokovima i kvalitete dostavljenih podataka, Ministarstvo financija je utvrdilo slijedeće:

- Većina proračunskih korisnika pristupa procjenama troškova bruto plaća i naknada plaća, naknada troškova zaposlenih i doprinosa poslodavca površno i bez objektivne analize potreba, čemu razlozi mogu biti nedostatak stručno obučениh djelatnika za ove analize ili namjerno ostavljanje ovih analiza za izračun Ministarstvu financija. Izračun dodatno usložnjava nedostatak detaljnih informacija o postojećoj strukturi zaposlenih i namjerama proračunskih korisnika u pogledu novih upošljavanja i/ili unaprjeđenja postojećih zaposlenika. Rješavanju ovog problema je potrebno hitno pristupiti odgovarajućim mjerama;
- Zahtjevi za dodatnom potrošnjom nisu dostatno obrazloženi za provedbu detaljne analize i donošenje odluka na temelju istih; proračunski korisnici moraju biti svjesni da će u uvjetima ograničenih financijskih sredstava samo dobro obrazložen zahtjev za povećanjem sredstava, utemeljen na realnim osnovama koje se mogu dokumentirati, ući u ozbiljnije razmatranje za dodjelu raspoloživih financijskih sredstava;

- Proračunski korisnici koji ostvaruju namjenske i/ili vlastite prihode, te oni koji apliciraju u raznim kapitalnim projektima moraju jasno naznačiti koliki iznosi navedenih sredstava se planiraju i koliki iznosi se iz tih izvora planiraju trošiti na odgovarajućim rashodnim pozicijama – te posebno naglasiti koliki iznos proračunskih sredstava je potreban za financiranje odnosno sufinanciranje poslovanja;
- Ukoliko u razmatranje uzmemo samo prihode koje Županija može realno ostvariti (bez potpora i primitaka) procjena troškova proračunskih korisnika se u većini slučajeva ne zasniva na objektivnim činjenicama, pa potražnja premašuje raspoloživa sredstva;
- Kao i u prethodnim godinama, mogućnosti potencijalnih ušteda za programe niskog prioriteta ili one s lošim učincima nisu prepoznate, pa niti jedan proračunski korisnik nije naveo predložene opcije uštede.

Ministarstvo financija je spremno u narednom razdoblju i kontinuirano izdvajati potrebno vrijeme i sredstva kako bi se proračunski korisnici još bolje u cilju dostavljanja kvalitetnijih proračunskih informacija u programskom formatu, osiguravajući dvosmjernu komunikaciju i svu potrebnu potporu (bilo organiziranjem radionica za sve proračunske korisnike bilo pojedinačnim susretima). Od ovog procesa se očekuje da osigurava sve kvalitetnije informacije koje će poslužiti kao objektivna osnova za kreiranje fiskalno i ekonomski odgovornog proračuna – sredstva pomoću kojeg se politike Vlade pretvaraju u programe i usluge u korist njenih građana.

Tablica 16. Gornje granice potrošnje po razdjelima za razdoblje 2021.-2023.g., ŽP

RB	Proračunski korisnik	Proračun za 2021.	Odobreno za 2022.	Odobreno za 2023.	Odobreno za 2024.
1.	10010001 Skupština Županije Posavske	910.170	914.700	912.200	912.500
2.	11010001 Vlada Županije Posavske*	2.400.950	2.451.130	2.433.900	2.435.900
3.	12010001 Zajednička služba Vlade ŽP	817.810	818.000	819.800	819.400
4.	13010001 Ministarstvo unutarnjih poslova ŽP	7.189.190	7.450.300	7.458.000	7.421.600
5.	14010001 Ministarstvo pravosuđa i uprave ŽP*	1.987.530	1.994.000	1.997.800	1.994.200
6.	15010001 Minist.gospod., rada i prost.uređenja ŽP	1.383.400	1.357.390	1.320.400	1.320.400
7.	16010001 Ministarstvo financija ŽP	1.497.260	1.527.300	1.498.100	1.495.100
8.	17010001 Minist.zdravstva i soc.politike ŽP	4.115.040	4.230.700	4.120.050	4.110.200
9.	18010001 Minist.prometa,veza i zašt.okoliša ŽP	344.440	344.440	335.600	340.800
10.	19010001 Minist.poljopr., vodopr.i šumarstva ŽP	1.923.900	1.923.900	1.912.700	1.898.900
11.	20010001 Minist.prosv., znan., kulture i sporta ŽP*	14.015.400	14.085.940	14.144.800	14.060.600
12.	21010001 Ministarstvo branitelja ŽP	1.681.540	1.684.500	1.687.800	1.687.800
13.	22010001 Agencija za privatizaciju u Žup.Pos.	133.150	133.150	135.200	135.200
14.	23010001 Županijska uprava civilne zaštite	423.560	425.400	452.900	445.000
15.	24010001 Kantonalni sud Odžak	721.690	725.700	727.400	726.400
16.	26010001 Županijsko pravobraniteljstvo	82.640	85.000	85.200	85.200
17.	27010001 Kantonalno tužiteljstvo PK Orašje	553.810	557.700	560.000	556.900
18.	28010001 Žup.uprava za inspeksijske poslove	509.260	509.260	510.300	510.300
	UKUPNO RASHODI:	40.690.740	41.218.510	41.112.150	40.956.400

* Razdjeli s potrošačkim jedinicama

Ministarstvo financija je utvrdilo preliminarni nacrt Proračuna Županije Posavske za 2022. godinu na temelju kvalitete informacija koje su sadržane u Tablicama pregleda prioriteta proračunskih korisnika, kao i ukupnog okvira raspoloživih prihoda. Preliminarnim nacrtom proračuna određene su početne gornje granice rashoda za svaki razdjel za naredne tri godine, uzimajući u obzir identificirane ciljeve i predložene prioritete potrošnje.

Razdjel 10. Skupština Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 10. Skupština Županije Posavske za 2022. godinu iznosi 914.700 KM, što čini 2,22% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 11. Vlada Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 11. Vlada Županije Posavske s potrošačkim jedinicama Ured za zakonodavstvo, Služba za odnose s javnošću, Ured za razvoj i

europske integracije i Ured za obnovu, stambeno zbrinjavanje i raseljene osobe za 2022. godinu iznosi 2.451.130 KM, što čini 5,95% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 12. Zajednička služba Vlade Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 12. Zajednička služba Vlade Županije Posavske za 2022. godinu iznosi 818.000 KM, što čini 1,98% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 13. Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 13. Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Posavske za 2022. godinu iznosi 7.450.300 KM, što čini 18,08% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 14. Ministarstvo pravosuđa i uprave Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 14. Ministarstvo pravosuđa i uprave Županije Posavske s potrošačkim jedinicama: Općinski sud u Orašju, Općinsko pravobraniteljstvo Orašje, Općinsko pravobraniteljstvo Odžak i Županijski Zavod za pružanje pravne pomoći za 2022. godinu iznosi 1.994.000 KM, što čini 4,84% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 15. Ministarstvo gospodarstva, rada i prostornog uređenja Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 15. Ministarstvo gospodarstva, rada i prostornog uređenja Županije Posavske za 2022. godinu iznosi 1.357.390 KM, što čini 3,29% ukupnog okvira za 2022. godinu. Obzirom na veliku neizvjesnost u pogledu kretanja pandemije do konca 2021. godine, kao i u 2022. godini, te uzevši u obzir da je u ovom trenutku iznimno teško procijeniti moguće posljedice koje će mjere za suzbijanje pandemije ostaviti na gospodarstvu Županije Posavske, ova gornja granica će se smatrati stavkom posebnog nadzora, te će se prema potrebi korigirati.

Razdjel 16. Ministarstvo financija Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 16. Ministarstvo financija Županije Posavske za 2022. godinu iznosi 1.527.300 KM, što čini 3,71% ukupnog okvira za 2022. godinu. U ovom razdjelu od osobite važnosti je planiranje vanjskog duga Proračuna Županije Posavske, odnosno osiguranje uvjeta potrebnih za neometano izmirenje istog. Također, ovisno o daljnjem razvoju situacije s pandemijom COVID-19 virusa, postoji mogućnost novog zaduženja o čemu još uvijek ne postoje konkretni podaci.

Razdjel 17. Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 17. Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Županije Posavske za 2022. godinu iznosi 4.230.700 KM, što čini 10,26% ukupnog okvira za 2022. godinu. Kao i u razdjelu 15. Ministarstva gospodarstva, rada i prostornog uređenja, i ova gornja granica će se smatrati stavkom posebnog nadzora, te prema potrebi korigirati ovisno o kretanju situacije s pandemijom. U okviru ove rashodovne granice bitno je osigurati stabilnost zdravstvenih institucija na području Županije Posavske kao i sigurnost građana koja iz tog proizlazi.

Razdjel 18. Ministarstvo prometa, veza i zaštite okoliša Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 18. Ministarstvo prometa, veza i zaštite okoliša Županije Posavske za 2022. godinu iznosi 344.440 KM, što čini 0,84% ukupnog okvira za 2022. godinu. Najveći dio rashoda ovog razdjela financira se iz namjenskih sredstava (tekuće održavanje cesta, rekonstrukcija i investicijsko održavanje lokalnih i regionalnih cesta te zaštita okoliša).

Razdjel 19. Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 19. Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske za 2022. godinu iznosi 1.923.900 KM, što čini 4,67%

ukupnog okvira za 2022. godinu. Kao i kod razdjela 18. Ministarstva prometa, veza i zaštite okoliša, i u ovom razdjelu se veliki dio rashoda financira iz namjenskih prihoda (šumarstvo, vodoprivreda, uređenje poljoprivrednog zemljišta).

Razdjel 20. Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 20. Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske spotrošačkim jedinicama: Srednja škola Pere Zečevića u Odžaku, Škoski centar Fra Martina Nedića u Orašju, Srednja strukovna škola Orašje u Orašju, Osnovna škola Orašje u Orašju, Osnovna škola Vladmira Nazora u Odžaku, Osnovna škola Ruđera Boškovića u Donjoj Mahali, Osnovna škola Fra Ilije Starčevića u Tolisi, Osnovna škola Stjepana Radića u Boku, Osnovna škola Antuna Gustava Matoša u Vidovicama i Osnovna škola Braće Radića u Domaljevcu za 2022. godinu iznosi 14.085.940 KM, što čini 34,17% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 21. Ministarstvo branitelja Županije Posavske

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 21. Ministarstvo branitelja Županije Posavske za 2022. godinu iznosi 1.684.500 KM, što čini 4,09% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 22. Agencija za privatizaciju u Županiji Posavskoj

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 22. Agencija za privatizaciju u Županiji Posavskoj za 2022. godinu iznosi 133.150 KM, što čini 0,32% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 23. Županijska uprava civilne zaštite

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 23. Županijska uprava civilne zaštite za 2022. godinu iznosi 425.400 KM, što čini 1,03% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 24. Kantonalni sud Odžak

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 24. Kantonalni sud Odžak za 2022. godinu iznosi 725.700 KM, što čini 1,76% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 26. Županijsko pravobraniteljstvo

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 26. Županijsko pravobraniteljstvo za 2022. godinu iznosi 85.000 KM, što čini 0,21% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 27. Kantonalno tužiteljstvo Posavskog kantona Orašje

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 27. Kantonalno tužiteljstvo Posavskog kantona Orašje za 2022. godinu iznosi 557.700 KM, što čini 1,35% ukupnog okvira za 2022. godinu.

Razdjel 28. Županijska uprava za inspeksijske poslove

Gornja granica rashoda iz proračunskih sredstava za Razdjel 28. Županijska uprava za inspeksijske poslove za 2022. godinu iznosi 509.260 KM, što čini 1,24% ukupnog okvira za 2022. godinu.

U tablici koja slijedi prikazane su utvrđene gornje granice rashoda iz proračunskih prihoda po razdjelu za 2022. godinu. Važno je napomenuti da je financijski okvir, prema dostupnim projekcijama, iznimno uzak, te da nije dovoljan za pokriće svih identificiranih potreba proračunskih korisnika u sljedećoj fiskalnoj godini. Iako se prihodi od neizravnih i izravnih poreza, kao temelj prihodovne strane Proračuna Županije Posavske, nakon katastrofalne 2020. godine polako oporavljaju, još uvijek nisu na razini ostvarenja iz predepidemijskog razdoblja. Svako odstupanje u izvršenju projiciranih prihoda, ili pak izostanak tekuće potpore s više razine vlasti, dovodi u pitanje utvrđeni okvirni Proračun za 2022. godinu. Mogući odmaci od utvrđene visine osnovice za obračun plaća, nekontrolirano povećanje broja zaposlenih, tužbe sindikata, nastavak pandemije i njezin negativan utjecaj na zdravstvo i gospodarstvo, druge prirodne nesreće i slično, također mogu do konca 2021. godine značajno utjecati na plan i posljedično izmijeniti utvrđene granice rashoda.

Tablica 17. Gornje granice rashoda po razdjelu za 2022. godinu, iz proračunskih prihoda (u KM)

RB	Organiz. kod	Naziv	Proračun za 2021.	Gornja granica za 2022.
1.	10010001	Skupština Županije Posavske	910.170	914.700
2.	11010001	Vlada Županije Posavske	2.400.950	2.451.130
	11010003	Ured za zakonodavstvo Vlade ŽP	*	*
	11010004	Služba za odnose s javnošću Vlade ŽP	*	*
	11010005	Ured za razvoj i europske integracije ŽP	*	*
	11010006	Ured za obnovu, stamb.zbrinjavanje i rasej.osobe Vlade ŽP	*	*
3.	12010001	Zajednička služba Vlade ŽP	817.810	818.000
4.	13010001	Ministarstvo unutarnjih poslova ŽP	7.189.190	7.450.300
5.	14010001	Ministarstvo pravosuđa i uprave ŽP	1.987.530	1.994.000
	14020003	Općinski sud u Orašju	*	*
	14050001	Općinsko pravobraniteljstvo Orašje	*	*
	14050002	Općinsko pravobraniteljstvo Odžak	*	*
	14060001	Županijski Zavod za pružanje pravne pomoći	*	*
6.	15010001	Ministarstvo gospodarstva, rada i prostornog uređenja ŽP	1.383.400	1.357.390
7.	16010001	Ministarstvo financija ŽP	1.497.260	1.527.300
8.	17010001	Ministarstvo zdravstva i socijalne politike ŽP	4.115.040	4.230.700
9.	18010001	Ministarstvo prometa, veza i zaštite okoliša ŽP	344.440	344.440
10.	19010001	Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ŽP	1.923.900	1.923.900
11.	20010001	Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta ŽP	14.015.400	14.085.940
	20020002	Srednja škola Pere Zečevića u Odžaku	*	*
	20020003	Školski centar Fra Martina Nedića u Orašju	*	*
	20020004	Srednja strukovna škola Orašje u Orašju	*	*
	20030001	Osnovna škola Orašje u Orašju	*	*
	20030002	Osnovna škola Vladimira Nazora u Odžaku	*	*
	20030003	Osnovna škola Ruđera Boškovića u Donjoj Mahali	*	*
	20030004	Osnovna škola Fra Ilije Starčevića u Tolisi	*	*
	20030005	Osnovna škola Stjepana Radića u Boku	*	*
	20030006	Osnovna škola Antuna Gustava Matoša u Vidovicama	*	*
	20030007	Osnovna škola Braće Radića u Domaljevcu	*	*
12.	21010001	Ministarstvo branitelja ŽP	1.681.540	1.684.500
13.	22010001	Agencija za privatizaciju u Županiji Posavskoj	133.150	133.150
14.	23010001	Županijska uprava civilne zaštite	423.560	425.400
15.	24010001	Kantonalni sud Odžak	721.690	725.700
16.	26010001	Županijsko pravobraniteljstvo	82.640	85.000
17.	27010001	Kantonalno tužiteljstvo Posavskog kantona Orašje	553.810	557.700
18.	28010001	Županijska uprava za inspekcijske poslove	509.260	509.260
		Ukupni rashodi	40.690.740	41.218.510

Prilog 1.: Okvirna fiskalna tablica Proračuna Županije Posavske za razdoblje 2022.-2024.g. (u KM) – proračunski prihodi i rashodi financirani iz proračunskih prihoda

PRORAČUN ŽUPANIJE POSAVSKE	Projekcije		
	2022.	2023.	2024.
Prihodi Županije	41.240.050	41.114.630	40.969.850
Porezni prihodi Županije	33.720.870	33.064.250	34.891.850
Neporezni prihodi Županije	1.518.830	1.550.030	1.577.650
Grantovi za Županiju	6.000.000	6.500.000	4.500.000
Prihodi po osnovi zaostalih obveza	350	350	350
Kapitalni primici	0	0	0
Rashodi Županije	41.218.510	41.112.150	40.956.400
(Prihodi sa grantovima – Rashodi = Proračunska bilanca po obveznoj osnovi)	21.540	2.480	13.450